



Glas Saturnusa

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA »SATURNUS« LJUBLJANA – LETO V. – ŠTEVILKA 1 – MAREC 1963

Dobra obvešččenost vpliva na zvišanje produktivnosti

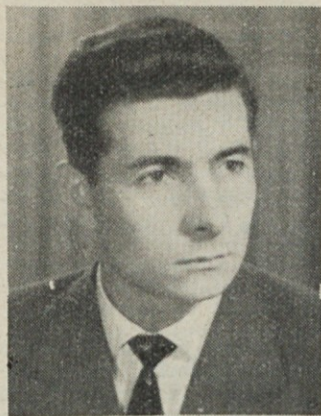
Sorazmerno z rastjo kolektiva, smo občutili potrebo po tovarniškem glasilu, ki naj bi objavljal in prinašal tekočo problematiko o življenju in delu v naši tovarni. Že pred leti je bil v tej smeri napravljen prvi korak, do popolne oživitve našega glasila pa prihajamo danes. Vzrokov za ustanovitev tega glasila je bilo vedno več in smatram, da je popolnoma pravilno, da tudi naš kolektiv dobi redno obliko obveščanja.

Zelim, da bi vsi člani kolektiva s svojimi prispevki v ta časopis pripomogli, da

bo Glas Saturnusa življenjski in res služil svojemu namenu. Kolektiv je dovolj velik, dogodi se dovolj zanimivih stvari, vsak dan se srečujemo z novimi problemi, katerih mesto je tudi v našem glasilu. Na ta način bo lahko vsak član našega kolektiva seznanjen s problemi, ki niso vezani samo na delovno mesto. Ravno v tem času prehajamo na ekonomske enote, na vedno večje uveljavljanje organov delavskega samoupravljanja, vedno več ljudi odloča o delu in življenju v našem kolektivu in je nujno, da tudi vedno več ljudi pozna vso problematiko, ker le tako bomo stopali po smericah, ki si jih je zadala naša družba.

Predsednik CDS
Branimir Polc

◀ **Predsednik centralnega delavskega sveta naše tovarne tov. Branimir Polc:** »Res je, da smo v lanskem letu dosegli lepe proizvodne uspehe. Letos pa nas poleg nalog povečane proizvodnje čakajo tudi velike naloge, ki jih pred nas postavlja poglobljeno delavsko samoupravljanje.«



▲ Delavsko samoupravljanje je dejansko postalo ena od pravic delovnega človeka, so izjavile žene in dekleta v razgovoru, ki ga je organiziralo uredništvo Glasu Saturnusa ob Dnevu žena. Razgovora so se udeležile naslednje tovarišice — od leve proti desni sedijo: Nada Samar, Fani Furar, Angela Dovgan, Francka Trpin in Danica Senica.

Naše žene govore ob svojem prazniku - 8. marcu

Ob 8. marcu je uredništvo Glasa Saturnusa organiziralo s tovarišicami Dovgan Angelo, Furarjevo Fani, Samarjevo Nado, Senica Danico in Terpinovo Francko krajši razgovor. Razgovor smo organizirali z namenom, da bi ugotovili kaj mislijo naše žene in dekleta o nekaterih vprašanih, ki se pojavljajo v kolektivu. Udeleženke razgovora so bile enotne v ugotovitvi, da se gospodarstvo kolektiva pravilno razvija in da je delavsko samoupravljanje dejansko postalo ena od pravic delavcev.

Vprašanje: »Ali mislite, da razvoj gospodarstva in krepitev delavskega samoupravljanja izboljšuje položaj žene in dekleta ter jima omogoča aktivnejše vključevanje v družbeno življenje?«

Dovgan Angela: »V podjetju delam že 28 let in moram reči, da se stvari zelo lepo razvijajo. Samo pogledmo: tovarna se širi, kolektiv je vedno večji, gradijo se stanovanja itd. Delavcu se res posveča velika skrb. Priznati moram, da »ta mladi« (sedaj vodilni delavci) razumno vodijo kolektiv in jim to želim vnaprej. Za žene in dekleta je iz dneva v dan boljše. Tare nas v glavnem le stanovanjsko vprašanje, toda pri tem ne smemo biti nestrpnosti.«

Furar Fani: »Kdor pravi, da se delavke ne zanimajo za delo samoupravnih organov, se krepko moti. Iz prakse lahko povem, da me sodelavke vedno sprašujejo kaj bomo ali smo obravnavali na DS oziroma na UO in dajejo svoje predloge in pripombe.«

(nadaljevanje na 4. strani)

(nadaljevanje na 3. strani)

NAŠI DELOVNI USPEHI V LANSKEM LETU

Lansko leto je bilo za naše podjetje zelo uspešno. Zaradi lažje primerjave bom upošteval podatke, prilagojene letu 1961.

Celotni dohodek smo dosegli po fakturirani realizaciji 4683 milijonov, kar znaša 16,1% več kot v 1961 letu. Če pa primerjamo isti rezultat po cenah iz 1961 leta, bi znašal celotni dohodek v 1962 letu 5151 milijonov, ali 25,7% več kot v letu 1961.

Dohodek podjetja smo dosegli 1454 milijonov, kar je 28,3% več kot 1961 leta, čisti dohodek pa smo dosegli 1088 milijonov ali 25,5% več kot leta 1961. Osební dohodek smo dosegli za 23,5% višji kot v

1961 letu, to je 731 584 milijonov. Skladi znašajo 357 033 milijonov in so višji za 29,9%. (Glej diagram št. 1 na 4. strani.) Poudariti moram, da se ti skladi delijo še na družbene sklade in je to za nas manj ugodno, kot v letu 1961. Podjetju ostane vsega 192 milijonov skladov. Navedene uspehe smo dosegli s povečanjem količinske proizvodnje na 6 022 4 ton ter s tem preseglí rezultat 1961 leta za 18%. Porast količinske proizvodnje je manjši kot finančni, ker se je spremenila izbira izdelkov in sicer: povečala se je zlasti proizvodnja aluminijaste embalaže, a bilo je tudi mnogo več litografskih

izdelkov. Ugodna naročila in preskrba z belo pločevino, zlasti od drugega in tretjega tromesečja dalje, so omogočila boljše izkoriščanje strojev v Zalogu, kjer smo redno delali v več kot dveh izmenah. Poleg boljše mehanizacije in opremljenosti je pripisati velik del zaslug za uspeh prizadevnosti delavcev in organizatorjem proizvodnje. Tiskarna je delala tudi v nočnih izmenah, kljub neugodnim pogojem zaradi premostitve ozkih grl proizvodnje. Ta je bila slaba vse do maja meseca, nakar je začela hitro naraščati, ker smo imeli velika naročila, kljub temu, da je istočasno padala proizvodnja v nam so-

rodnih podjetjih. Izkoristili smo glavno sezono proizvodnje in predelave sadja ter povrtnin in enako tudi predelave mesa v konzerve. Pri tem smo dosegli mesečno proizvodnjo in prodajo preko pol milijarde. (Glej diagram št. 2.) Sorazmerno proizvodnji in prodaji je rasel tudi dohodek. Število zaposlenih pa se sprva ni zviševalo. Izkoristili smo zlasti avtomate, ko smo imeli primerna naročila. V jesenskih mesecih je začelo močno naraščati število zaposlenih, tako da smo dosegli že novembra 1260 oseb. Po novem pravilniku, ki je začel veljati v drugem polletju, so se moč-

Razvoj obrata tehničnih predmetov

Tovarna Saturnus je bila ustanovljena leta 1921, kot tovarna za izdelavo pločevinaste embalaže. Gospodarska kriza je prisilila takratne lastnike, da so po letu 1935 uvedli kot dopolnilno proizvodnjo nove izdelke: zvonce, zgoščevalke za kolesa itd. Kakšnega pomembnejšega razvoja proizvodnje takrat niso dosegli.

Ko se je po letu 1948 začela v naši državi razvijati avtomobilska industrija, se je pred Saturnus postavila nova naloga. Osvojiti je bilo treba popolnoma novo proizvodnjo svetlobnih teles za motorna vozila: raznih žarometov, ogledal in sličnega.

Poleg delov za kolesa in motorna vozila, se je razvila tudi proizvodnja električnih kuhalnikov, kaloriferjev in električnih peči. Iz oddelka za izdelavo kolesarskih delov, svetlobnih teles za motorna vozila in termičnih aparatov, se je polagoma razvil samostojen obrat — obrat tehničnih predmetov (OTP) kot ga imenujemo. Gibanje proizvodnje v tem obratu je bilo v letih 1951 do 1962 po količini in vrednosti naslednje: grafikon št. 1 in 2

Grafikon kaže nagel vrednostni in količinski razvoj proizvodnje tehničnih predmetov. Najmočnejša panoga v OTP so svetlobna telesa za motorna vozila. Njihova proizvodnja stalno narašča, čeprav je v letih 1961 in 1962 sicer delno zastala. Po zaključenih pogodbah za leto 1963, lahko sklepamo, da bomo ta padec temeljito nadoknadili. Vzrok padca proizvodnje v zadnjih dveh letih je bilo nejasno stanje na tržišču in v avtomobilski proizvodnji. Tudi proizvodnja delov za kolesa stalno narašča. V letih 1960 in 1961 je izpadla proizvodnja termičnih aparatov, ker smo jo odstopili drugemu pod-

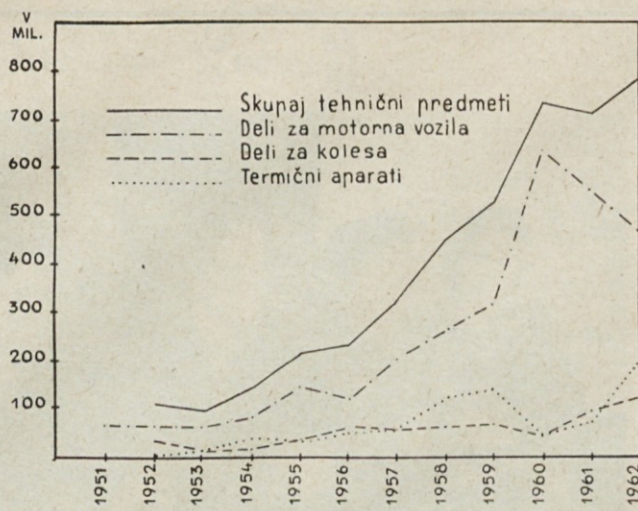
Slika prikazuje tekoči trak na katerem delavke sestavljajo električne peči. Ta mehanizem pomeni za OTP veliko pridobitev, saj omogoča precej večjo proizvodnjo kot stari način.



jetju. Letos pa smo spet začeli proizvajati električne peči.

K naglemu razvoju obrata so seveda pripomogle predvsem spodaj navedene

Diagram št. 1. Ob ustreznih vlaganjih v OTP se je njegova proizvodnja po vrednosti iz leta v leto dvigala.

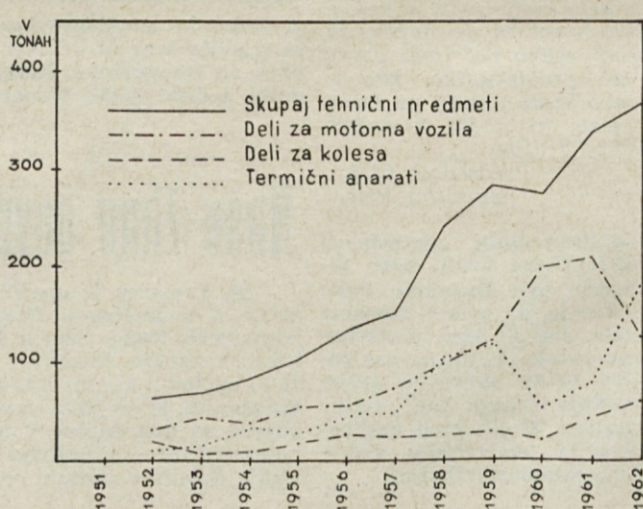


investicije, ki so bile vložene v OTP v zadnjih desetih letih in osvojitve novih delovnih postopkov, ki so jih te investicije omogočile.

V lastni strojni delavnici smo izdelali v kooperaciji s kranjsko Iskro 30 tonske stiskalnice, od katerih smo tri postavili v OTP. Hitrejše osvajanje novih izdelkov, ki zahtevajo globoke vleke, pa je omogočila nabava 63 tonske hidravlične stiskalnice. Velik skok v kvaliteti naših žarometov je omogočila nabava stroja za metaliziranje paraboloidov v visokem vakumu, s katerim lahko namesto dragih srebrenih medeninastih paraboloidov izdelujemo železne. Ta postopek smo osvojili skoraj istočasno kot druga podobna industrijska podjetja v Evropi. V lakirnici je nova električna sušilnica zamenjala stare peči, kurjene s premogom. Doma smo izdelali nove kabine za brizganje. V lastnih delavnicah smo izdelali tudi napravo za fosfatiranje ter uvedli ta postopek v proizvodnjo. S tem smo znatno

izboljšali kvaliteto površinske obdelave. Uvedli smo tudi tehnološki postopek cinkanja s pasiviranjem ter zanj izdelali napravo. Konstruirali in nabavili smo tekoči trak za montažo. Nabavili smo tudi tri 30 tonske stiskalnice. V domačih delavnicah smo izdelali novo napravo za bakrenje, niklanje in kromanje. Ta naprava nam je omogočila izde-

Diagram št. 2. Kljub nekaterim težavam, ki so nastopale in zavirale količinsko povečanje proizvodnje nekaterih tehničnih predmetov lahko rečemo, da bo proizvodnja stalno rastle, tako kot je doslej ali morda še hitreje.



lavo kvalitetnih prevlek, ki odgovarjajo ostrim zahtevam današnje avtomobilske industrije. Leta 1960 je bil organiziran svetlobni laboratorij in opremljen z naj sodobnejšimi napravami za ugotavljanje svetlobnih učinkov in vseh drugih pogojev, katerim so izpostavljeni žarometi ter druge svetilke.

Svetlobni laboratorij omogoča popolnoma samostojno raziskovalno delo in nudi vse pogoje za sodobno kontrolo svetlobnih teles. V letu 1962 smo nabavili novo 100-tonsko ekscentrično stiskalnico.

Nagel vzpon proizvodnje tehničnih predmetov po letu 1959 je omogočilo tudi zasilno povečanje prostora z nadzidavo ekspedita za eno nadstropje. S tem je obrat pridobil približno

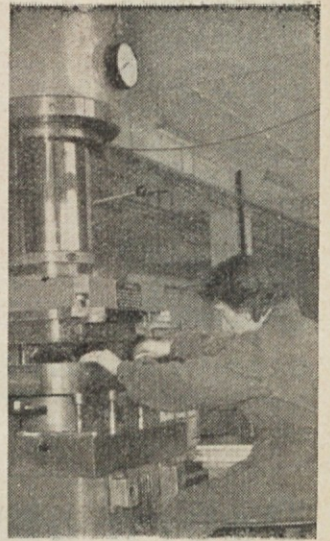
500 m² površine. V teh prostorih so se namestili montaža, svetlobni laboratorij, oddelek za metalizacijo parabol, skladišče polizdelkov in ekspedit. Na razvoj OTP so vplivale tudi investicije v orodjarno in v letu 1961 preselitev orodjarne v nove prostore.

Zadnja investicija v tem desetletju je nova stavba OTP, ki ima 5000 m² površine. Že leta 1962 so se vselili skladišče, stiskalnice, fosfatirnica, lakirnica, skladišče polizdelkov in montaža. V letošnjem letu se bodo preselili še galvanika, brusilnica in oddelek za metalizacijo.

Če govorimo o razvoju OTP, ne moremo mimo števil izdelkov, ki jih obrat izdeluje. Naraščanje izbire prikazuje naslednji diagram: Diagram št. 3

Število osvojenih izdelkov v posameznih letih se ne dviga vzporedno s samo proizvodnjo. S preselitvijo orodjarne in konstrukcije v večje in sodobnejše prostore je bil omogočen tudi hitrejši razvoj v OTP.

Ko razmišljamo o razvoju OTP, pa seveda ne smemo pozabiti na delovne kadre. Ti so začeli osvajati proizvodnjo brez vsakih izkušenj s tega področja in brez tuje pomoči. Prve izdelke smo osvojili in z njih izdelali orodja v lastni



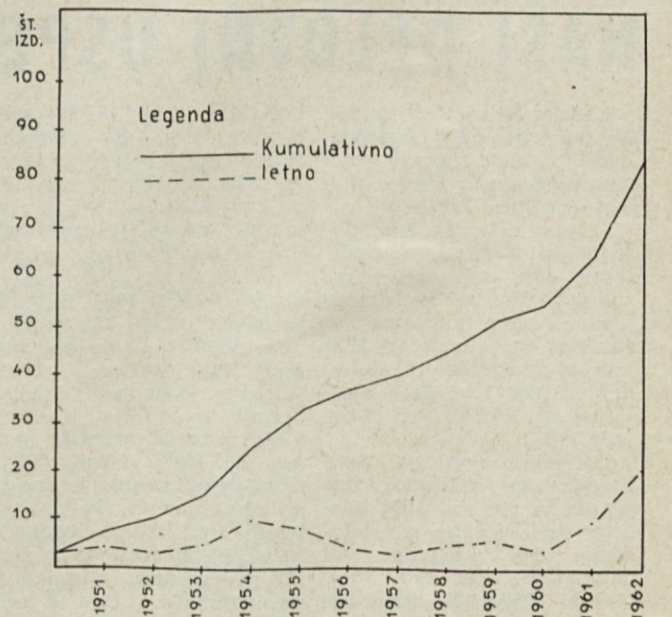
▲ 63 tonska stiskalnica omogoča hitrejšo osvajanje novih izdelkov pri katerih je potreben globoki vlek.

orodjarno brez načrtov in brez tehnične dokumentacije. Saj konstruktorjev praktično ni bilo. Tehnološki postopki so se določali med delom v delavnici. Vzporedno z osvajanjem novih izdelkov in novih tehnoloških postopkov pa so se samostojno razvijali tudi konstrukterji, orodjarji, delavci in mojstri.

V teh letih se ni dvignila proizvodnja samo vrednostno in količinsko ampak tudi kvaliteto. Dokaz zato je gotovo direktni in indirektni izvoz naših žarometov, saj morajo ti odgovarjati strogim domačim in mednarodnim predpisom varnostno prometnih služb. Direktno smo jih izvažali v Avstrijo (Puch) in v Egipt, indirektno pa v vse tiste dežele, v katere izvažajo Tomosove mope, TAM-ove Deutz in IMV vozila. V teku pa so pogajanja za izvoz naših izdelkov še z drugimi tujimi firmami.

Ivan Primožič

Diagram št. 3. Vlaganja niso omogočila samo količinskega in vrednostnega razvoja proizvodnje, pač pa tudi večje število različnih izdelkov.



Naša socialna služba

Prav je, da vemo, da je socialna služba organizirana strokovna dejavnost za izvrševanje konkretnih nalog iz področja socialne politike oziroma družbenih vprašanj. Na kratko bi lahko rekli, da je socialno delo tisto delo, ki ga opravlja družba za družbo. To potrjuje, da moramo socialnemu delu posvetiti največ pozornosti in razumevanja, saj živimo v socialistični skupnosti s socialistično družbeno moralno. Žal socialna služba v gospodarskih organizacijah še nima svojega pravega mesta. Vzrok temu so objektivne in subjektivne težave. Ne moremo pa preko dejstva, da se bo ta služba v prihodnje še razvijala in pridobivala na pomenu. Ugotavljamo namreč, da je vse bolj važen faktor na delovnem mestu človek — proizvajalec in pri nas tudi upravljalca. Zastarelo mišljenje, da je socialna služba namenjena delu z reveži, smatram, da sploh ne potrebuje komentarja.

Glavni namen socialnega dela je, da zastopa interese delovnih ljudi in izboljšuje delovne in življenjske pogoje le-teh. Ljudje čisto prihajajo v težke situacije, iz katerih sami ne najdejo rešitve ali pa ne vedo za pota, po katerih bi svoj problem reševali in tako niso kos nastalim problemom. Najpogosteje jih pri tem ovira čustvena prizadetost.

Socialni problemi nastajajo v glavnem iz družbenih, elementarnih in individualnih vzrokov. Mislim, da ni potrebno teh vzrokov še posebej razčlenjevati, ker oznake že zadostujejo. Včasih že predhodno stanje pove, da bo do teh vzrokov prišlo kot npr. v našem primeru formiranje EE in ob tem nastalo vprašanje, kam s starejšimi, telesno ali duševno prizadetimi delavci, ki ne morejo zaradi objektivnih težav opravljati polnovredno svojega dela. Vendar je tudi za to vprašanje izhodišče k rešitvi, oziroma celo več jih je. Ena od teh je centralni sklad, ki lahko služi za posebne dodatke v omenjenih primerih.

V naši tovarni je socialna služba del kadrovske socialne službe. Izdelali smo že razne analize življenjskih in delovnih pogojev zaposlenih ljudi, ob katerih so se pokazali najrazličnejši problemi. Tako je stanovanjsko vprašanje še vedno osrednjega pomena za izboljšanje življenjskih pogojev zaposlenih in bodo morali organi delavskega samoupravljanja temu vprašanju posvetiti še veliko pozornosti. V tej zvezi se pojavlja vprašanje preobremenjenosti ženske delovne sile, saj je preko 90 % žena,

ki opravljajo poleg rednega dela v tovarni še pet do osem ur intenzivnega dela izven tovarne, doma ali pa v tujem gospodinjstvu kot izkoriščana gospodinjstva pomočnica. V delokrog socialne službe sodi tudi spremenjen in uvajanje delavca na delovno mesto. Ni dovolj, da je za uspešno opravljanje svojega dela delavec samo zdravstveno zdrav, ampak mora biti tudi socialno zdrav.

Socialna služba rešuje tudi probleme, ki izhajajo iz delovne situacije kot npr. medsebojni odnosi pri delu, fluktuacija, nesreče pri delu z analizo osebnega faktorja, pogoji dela in odmor, poklicne in socialne bolezni.

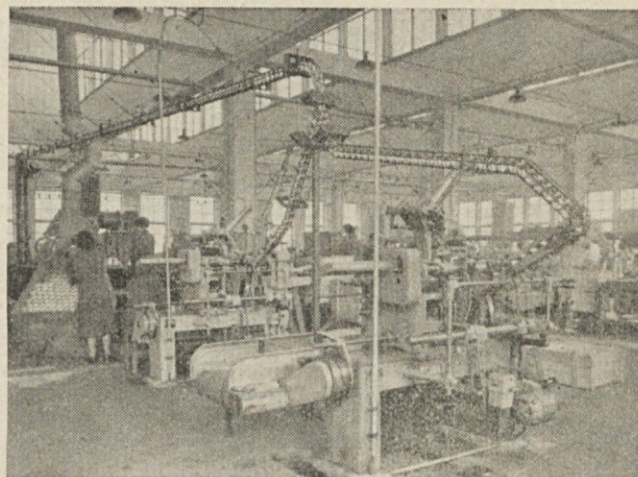
V tretjo skupino dela spada proučevanje in reševanje problemov, ki posredno vplivajo na delovno storilnost kot npr. stanovanjski problemi, problem rekreacije in družinska problematika.

Socialna služba proučuje in rešuje probleme posebnih kategorij delavcev, npr. invalidne osebe, problem oseb z zmanjšano delovno

spodobnostjo, mladoletni delavci, kategorija žena (nosečnice, matere samohranilke), kronični bolniki in kategorija upokojencev.

V delokrog socialne službe sodi tudi pomoč pri reševanju osebnih problemov delavcev, npr. adaptacija, alkoholizem, moralna ohlapnost, kriminaliteta itd.

Fani Žužek



▲ Velika sredstva smo dosedaj vlagali v EE Zalag. Mirno lahko trdimo, da so bila dobro naložena saj je enota v lanskem letu presegla plan za 33 %. Na sliki vidimo avtomatizirano proizvodnjo konzervnih doz. Gotovo sredstva, ki jih bomo tudi v bodoče vlagali v to enoto ne bodo slabo vložena.

Kako bomo izkoriščali vložene investicije? EE Zalag

Vzporedno z razvojem ostale industrije, se hitro razvija tudi konzervna industrija. Razvoj mora biti čim hitrejši, če se hočemo vključiti v mednarodno delitev dela, kar je zelo važno za naše gospodarstvo. Konzervna industrija pri nas je

Ob 20-letnici smrti tov. Vide Pregarc smo člani kolektiva počastili njen spomin. Spomin nanjo je poseben lep, ker je bila odločna borka za pravice žena in deklet.

še zelo mlada. Njen razvoj bo v bodoče še hitrejši kot doslej, za kar imamo vse pogoje. S hitrim razvojem in dobro kvaliteto se bodo naši izdelki mnogo lažje uveljavili na zunanjem tržišču.

Kvaliteta konzervnih doz se je pri nas v zadnjem času vidno izboljšala, kljub temu pa še ni dosegla tiste ravni kot naj bi jo. Veliko zagrešimo pri proizvodnji konzervnih doz s tem, ko večkrat delamo dobesedno prvošolske napake, ki se nam pozneje maščujejo. Večkrat se z doseženimi uspehi prehitro zadovoljimo, do česar ne bi smelo priti.

Večjo kvaliteto in kvantiteto pri proizvodnji konzervnih doz bomo letos dosegli z novim modernim strojnim parkom, z boljšo organizacijo dela in večjim strokovnim usposabljanjem. Obrat Zalag je izmed vseh naših EE v embalaži najbolj avtomatiziran. Vanj je bilo vloženih tudi največ sredstev. Če obstoječi moderni strojni park bomo le-

tos razširili z modernjšo avtomatsko linijo za proizvodnjo konzervnih doz Ø 73 različnih višin in s polavtomatsko linijo za proizvodnjo konzervnih doz Ø 153 različnih višin. Dobili bomo tudi nove stroje za gumiranje Alupo in drugih pokrovov. Zmogljivosti se bodo s tem povečale za približno 100 %. Naša EE pa bo morala tudi v bodoče narediti vse, da bi se moderne stroje spravilo čimprej v pogon.

Obrat je v lanskem letu dosegel velike uspehe, saj je presegel letni plan za 33 %. Zasluge za uspeh imajo vsi člani EE. Takega uspeha si ne moremo predstavljati brez tesnega sodelovanja s pripravo dela, tiskarno, razvojem, delavnicami in komercialno službo. Doseženi uspehi nas ne smejo prehitro zadovoljiti, ampak vzpodbujati k še večji in kvalitetnejši proizvodnji. Če bodo imeli člani EE toliko razumevanja kot so ga imeli v preteklem letu, uspeh ne bo izostal.

Vlado Dernovšek

Nova ekonomska enota Plastika Polje

Razvoj proizvodnje tehničnih predmetov nam je delal čedalje večje težave, ker nam je primanjkovalo polizdelkov iz plastičnih snovi, katere potrebujemo predvsem za izdelke za motorno industrijo.

Že do sedaj je naša oradjarna izdelovala orodja za plastiko ter pošiljala našim kooperantom, ki so nam nato dobavljali polizdelke, s katerimi mnogokrat nismo bili zadovoljni zaradi slabe kvalitete.

Zato smo začeli razmišljati, da bi postavili svoj oddelek za plastične mase. Naročen je bil stroj za stiskanje plastičnih mas. Toda kljub temu, da je bil dograjen nov obrat, nam je že v začetku primanjkoval prostor za ta oddelek.

Ravno v tem času, ko smo o tem problemu v našem kolektivu temeljito razpravljali, je dal kolektiv Juvinil Polje pobudo za integracijo s Saturnusom.

Na podlagi razprav obeh delavskih svetov je bil sprejet sklep, da bivše podjetje Juvinil postane samostojna EE Saturnusa s 1. 11. 1962.

Trenutno se generalno popravljajo vsi stroji in preurejajo za našo proizvodnjo. V tem oddelku bo proizvodnja normalno stekla s 1. 4. 1963 ter bo v bodoče naše podjetje glede izdelkov iz plastičnih mas tako rekoč brez večjih težav, kvaliteta naših končnih izdelkov pa bo tudi boljša.

Članom bivšega podjetja pa želimo, da bi se v naši sredini kar nabolje počutili.

Jože Einspiller



NASE ŽENE GOVORE OB SVOJEM PRAZNIKU (nadaljevanje s strani 1)

Vprašanje: »Kaj menite, da ovira žene in dekleta, da bi bile v družbenem življenju aktivnejše?«

Samar Nada: »Sedanji gospodarski položaj zahteva od žena in deklet največjih naporov. Storitnost se veča ob istem strojnem parku. Res je, da obnovitev strojnega parka zahteva velika sredstva, vendar mislim, da bo v to treba iti še smeleje. Sistem samouprave omogoča ženam vključevanje vanj. Mislim pa, da je glavna ovira težko delo in obremenjenost doma.«

Vse udeleženke so menile, da so glavna ovira domače razmere, ki žene dodatno zaposlujejo in pre-

majhno znanje o družbenem življenju. Nedvomno sta obe vprašanji med seboj povezani in bi kazalo iskati vzroke v prvem.

Tov. Trpinova pravi: »Imam tri otroke, s katerimi je več kot preveč dela. Vedno sem v skrbeh zanje. Mislim, da bi se dal najti način za ureditev otroškega varstva. Morda takole: organizirajmo naše upokojence, ki bi verjetno zelo radi v času, ko smo me v službi, pazili na otroke. Stroški bi bili verjetno precej nižji kot so v vrtec, tako da bi se tega lahko poslužile tudi me, ki imamo malo manj denarja. Če hočemo, da to uspe, potem moramo zainteresirati organe in organizacije, ki ta vprašanja rešujejo. Potem,

ko bi rešili prvo, bi tudi drugo vprašanje ne bilo tako pereče.«

V nadaljevanju razgovora smo načeli vprašanje delovnega mesta in odnosov med delavkami. Ugotovili smo, da so pogoji za zaslužek za vse enaki, da pa različne v osebnih dohodkih izvirajo iz različne prizadevnosti posameznikov.

Tov. Dovganova lepo pravi: »Delat hodim zato, da nekaj zaslužim, če pa hočem več zaslužiti, moram tudi več delati. Mislim, da mora to priti v meso in kri vsem članom kolektiva.«

Na koncu razgovora smo se jim zahvalili za sodelovanje in jim zaželeli vse najboljše ob prazniku žena.

Peter Marn

NASI DELOVNI USPEHI V LANSKEM LETU

(nadaljevanje s 1. strani)

no dvignile tudi osnove za nagrajevanje, zlasti pri nižjem in srednjem strokovnem kadru. Osnove so se zvišale tudi pri vodilnem kadru, vendar ni bilo izplačil premij in ostalih izplačil po normativih proizvodnosti, vsled česar so dejansko izplačani osebni dohodki precej nižji kot v 1961 letu.

V oddelkih, ki pripravljajo proizvodnjo, se je povečalo število zaposlenih. Predvsem se je povečalo

število orodjarjev, konstruktorjev in drugega strokovnega osebja. (Glej diagram št. 3.)

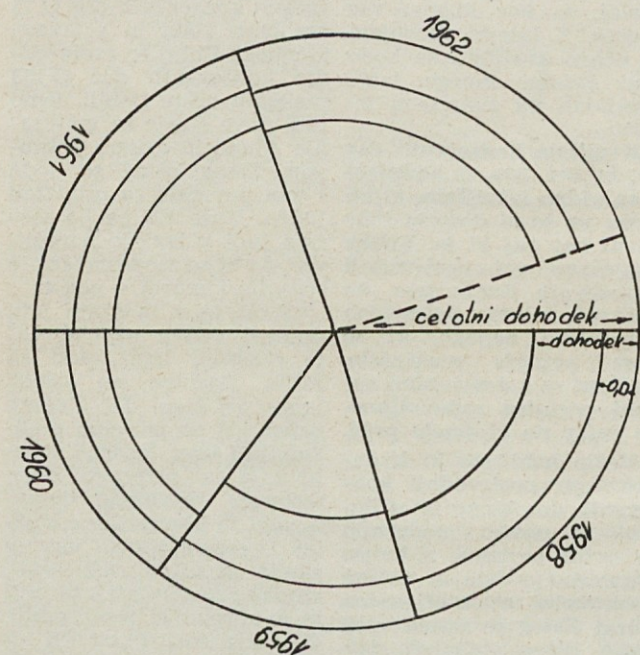
V preteklem letu smo dokončali rekonstrukcijo obrata tehničnih predmetov, čigar gradnja naj bi stala po predračunu:

gradbena in obrtniška dela 331 119 000 din, stroji in oprema 270 931 000 din.

Za celotno izgradnjo novega obrata so nam odobrili sledeče kredite:

iz sredstev republiškega inv. sklada	183 000 000 din
iz okrajnega investicijskega sklada	142 096 000 din
iz sredstev skupnega vlaganja	42 095 000 din
Skupaj	367 191 000 din

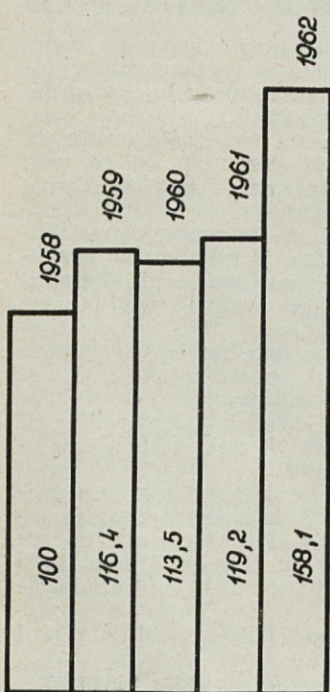
Prekoračenje investicij nad proračunom in podražitve materiala in storitev, smo plačali iz lastnih sredstev in sicer vsega smo plačali iz lastnih sredstev za rekonstrukcijo OTP	78 248 000 din
za izgradnjo stanovanj smo porabili do konca leta 1962	200 745 000 din
	169 169 700 din



▲ Diagram št. 1 prikazuje kako smo med letom 1958 in 1962 delili celotni dohodek na dohodek in osebne dohodke. Ugotovimo lahko, da so se v lanskem letu sorazmerno najbolj dvignili osebni dohodki članom kolektiva z manjšimi osebnimi dohodki.

V zaključnem računu smo razdelili na osebne dohodke točno toliko, kolikor smo že izplačali za leto 1962. Ves ostali čisti dohodek smo pustili na neobveznem rezervnem skladu, od koder ga more DS razporediti na katerikoli sklad in tudi na osebne dohodke. Vendar je iz primerjave naših uspehov razvidno, kolikšen je delež zaslug pri uspehu, ki pade na povečano mehanizacijo, kot tudi, kolikšna je zasluga kolektiva. Izkoristili smo vse možnosti, da smo osebne dohodke v celoti povečali sorazmerno našemu uspehu.

▲ Diagram št. 2. Celotni dohodek podjetja se je od leta 1958, ko je znašal 2279 milijonov dinarjev, dvignil na 4683 milijonov dinarjev v lanskem letu.



V letu 1962 smo razdelili 14 enosobnih stanovanj, 9 dvosobnih, 6 garsonier, 2 samski sobi, 1 stanovanje v Bezenškovi ulici, vsega v vrednosti 18 652 000 din.

V preteklem letu se nam je pripojilo podjetje »Juvinič«, ki je poslovalo do 31. 10. samostojno, dalje pa kot naš samostojni obrat. Obrat je imel izgubo 4 765 597 din, ki jo je pokrtil matični obrat v breme stroškov pred ugotovitvijo dohodka.

Naš DUR je povečal obseg dela v preteklem letu na 36 milijonov din. Podjetje mu je dalo dotacijo za kritje izgube iz osebnih dohodkov 9 912 501 din.

Da bi približali delavcem zaščitno zdravstveno službo, kakor tudi omogočili preglede in zdravljenje ob najmanjšem čakanju in izgubi delovnega časa, je podjetje ustanovilo v 1960 letu obratno ambulanto. Za zaščitne preglede, prvo pomoč ter druge storitve smo plačali v letu 1962 ambulantni 6 914 000 din.

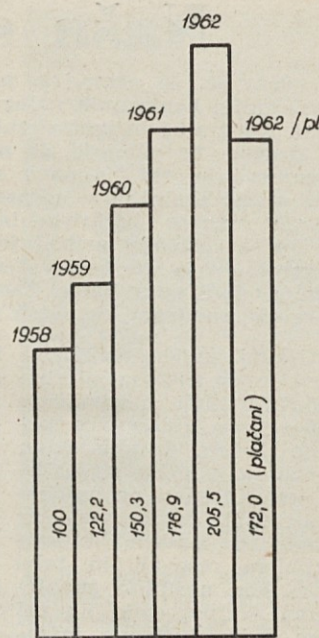
Zavod za socialno zavarovanje pa je plačal za zdravljenje v naši ambulanti 3 869 000 din.

O vrstah in številu zdravstvenih storitev, kakor o delu ambulante na sploh, bo člane kolektiva obvestil gotovo naš zdravnik, upravnik ambulante.

Na koncu bi rad še na kratko spoznal vse člane našega kolektiva o tem, kako smo v letošnjem letu razdelili čisti dohodek na sredstva za osebne dohodke in sredstva za sklade.

V letu 1962 je naše podjetje sprejelo pravilnik o delitvi čistega in osebnega dohodka. Po tem pravilniku, h kateremu je dala pristojna komisija Občinskega ljudskega odbora svoje soglasje, smo tudi delili čisti dohodek, pri čemer smo morali paziti, da se večajo skladi za določen procent bolj, kot osebni dohodki.

Povdariti moram, da so se v letu 1962 močno dvignile osnove za izplačilo osebnih dohodkov ter, da pojma viška kot delitve nekoga »DOBIČKA« ni več. Tudi povečanje števila zaposlenih vpliva na povečanje ali zmanjšanje naših osebnih dohodkov, ker nimamo pravice zvišati celote osebnih dohodkov za novozaposlene delavce, temveč se ista celota razdeli na več oseb in s tem zmanjša delež posameznika. Če bi še po zaključnem računu DS dodatno razporedili čisti dohodek na osebne dohodke, bi prekoračili dovoljeni znesek po našem lastnem pravilniku ter postopali v nasprotju s splošnimi merili za delitev čistega dohodka. Iz navedenega sledi, da moremo zvišati v letu 1963 svoje osebne dohodke



▲ V istem obdobju se je ustrezno večanju celotnega dohodka, večala tudi storilnost članov kolektiva.

samo s povečano storilnostjo in povečanjem čistega dohodka, kar pa moremo doseči le z boljšo organizacijo dela in zmanjšanjem stroškov. Stroji morajo delati, čim manj bodo stali, tem večji bo naš čisti dohodek in s tem tudi naš osebni dohodek.

Edi Ferenčak

KOLIKO IN V KAJ BOMO INVESTIRALI V NASLEDNJIH LETIH?

Za boljši uspeh, za večjo proizvodnjo ni dovolj samo pridna roka, večji trud, boljša tehnična služba, ampak tudi novi stroji in naprave, brez katerih ni mogoče misliti na moderno proizvodnjo. Pogoji tržišča, konkurenca, večja potrošnja, vse to narekuje, da hitreje vlagamo sredstva v razširjeno reprodukcijo. Takoj lahko ugotovimo, da so naša sredstva za investicijsko izgradnjo in nabavo osnovnih sredstev, čeprav združena od vseh EE, tako majhna, da si ni mogoče misliti modernizacije strojne parka, še manj pa uvajanja novih kapacitet. Zato si bomo morali pomagati s finančnimi sredstvi iz drugih virov, to je posojil iz sredstev komune, okraja ali republike.

Da bomo tudi mi šli v korak s sodobno in moderno proizvodnjo ter uspeli zadovoljiti naše kupce z lično litografirano in kvalitetno embalažo, moramo nujno izvesti v letošnjem letu večjo rekonstrukcijo. Z nabavo nove strojne opreme, na drugi strani pa z investicijskimi vlaganji v obrat AE, zadovoljiti povpraševanje domače motorne industrije in distribucije z avtosvetilni in termični aparati.

Ker predstavlja proizvodnja embalaže v našem proizvodnem procesu 76% celotnega plana je jasno, da bomo večji del sredstev

porabili za povečanje proizvodnih zmogljivosti embalaže, predvsem embalaže iz bele in aluminijaste pločevine. Da ta vrsta proizvodnje pri nas iz leta v leto skokoma narašča, naj pokaže skromni podatek. V letu 1951 smo izdelali 178 t embalaže iz bele pločevine, leta 1962 pa že 3568 t, plan za 1963 predvideva 3683 t, za 1965 leto 6200 t. Zadnji podatek kaže, da bomo v pičlih 3 letih povečali proizvodnjo za 74%. Navedeni podatki kažejo, da bomo v glavnem investirali v obrat Zalog. Zato ne bo odveč še podatek o proizvodnji konzervnih škatel. S sedanji kapacitetami zmoremo izdelati letno 20 milj. kosov; z nabavo dopolnilnih strojev bomo povečali proizvodnjo na 49,5 milj. kosov, po končani rekonstrukciji pa bo zmogljivost obrata Zalog 69 milj. izdelkov. Te predvidene zmogljivosti pa seveda temeljijo na zmogljivostih živilske industrije, kateri je naša proizvodnja namenjena. Za predvideno rekonstrukcijo obrata Zalog bi znašali stroški 140 940 850 din. Opremo bomo nabavili v Italiji.

Seveda pa moramo istočasno vlagati sredstva v tiskarno ter tako vskladiti zmogljivosti z obratom Zalog. V kolikor ne bi povečali zmogljivosti tiskarne, so vlaganja v proizvodne stroje za embalažo nična.

Da bi vskladili zmogljivosti vseh embalažnih oddelkov in tiskarne, moramo investirati v tiskarno že poleg naročene opreme v letu 1962 še eno linijo za lakiranje in eno linijo za tisk z istočasno obnovitvijo komornih sušilnic.

Celotna oprema za tiskarno znaša 223 000 000 din, od tega:

- a) že naročena v letu 1962 55 000 000 din
- b) naročiti v letu 1963 44 682 000 din
- c) naročiti v letu 1964 123 413 000 din

S temi podatki sem hotel na kratko pokazati problematiko o investicijskih vlaganjih v naslednjih 2 letih. Nisem hotel navajati posameznih seznamov opreme, ki bi se naj nabavila, temveč je vsakomur na vpogled pri investicijski komisiji, ki je te predloge že predložila UO v potrditev. S temi predlogi in potrditvijo pa celotna akcija še niti ni dobro začeta, kajti za ustvaritev teh velikopoteznih načrtov so potrebna devizna sredstva v višini 279 970 \$ in dinarsko kritje v višini 309 035 000. V naslednji številki se bomo seznanili še z investicijami za oddelek tehničnih predmetov, bodočimi gradnjami in razvijanju naporov za realizacijo predvidenih planov.

Janez Deisinger

Iz obratne ambulante nam poročajo

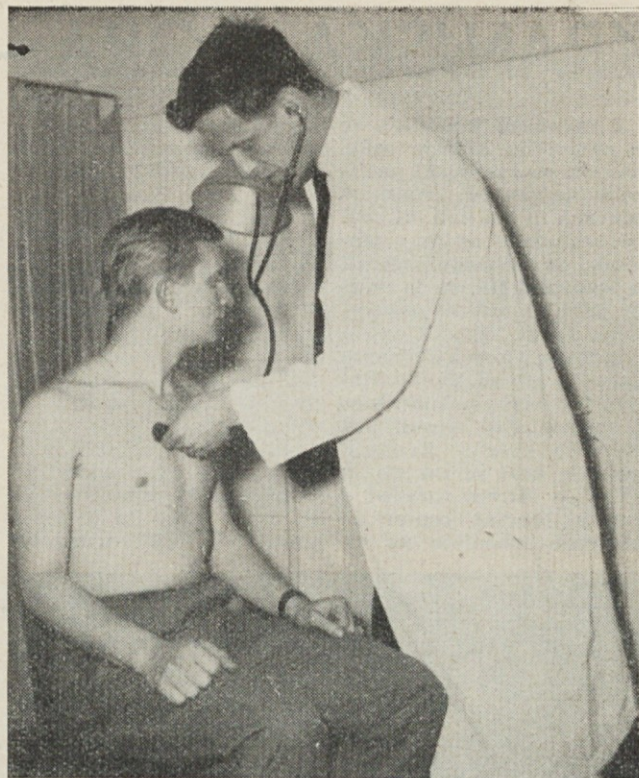
Obratna ambulanta Saturnus si je v letu 1962 prizadevala izvršiti svoje delo po delovnem programu, ki je obsegal kurativno in preventivno zaščito zaposlenih v tovarni. Takoj v začetku moram omeniti, da je bilo tako delo težko, posebno še zaradi prevelikega števila zaposlenih v tovarni, ki obremenjujejo enega samega zdravnika. Po zakonu o obratnih ambulantah je postavljena nekaka norma, da naj bi en zdravnik odgovarjal za približno 800 ljudi. Nič čudno ni torej, da je bilo delo včasih močno prenapeto. Plan kurativne dejavnosti je bil v letu 1962 prekoračen za 7,21%, plan preventivne dejavnosti pa za 11,2%. V letu 1962 smo posvečali največ pozornosti preventivnim pregledom, kajti le ti naj bi nam pokazali in odkrili morebitna manjša bolezenska stanja, ki v začetku še ne kažejo nobenih večjih znakov. Z rednim preventivnim sistematskim delom, vključujoč v to preventivne preglede, patronažne obiske in vso ostalo preventivno dejavnost v tovarni, računajoč sestanke s posamezniki in z oddelkovodji tovarne, smo dosegli, da nam je število predvsem kroničnih bolnikov in s tem vred tudi število izpadnih delovnih dni močno padlo.

Ko pregledujemo statistične podatke o obolevnosti zaposlenih, se nam jasno kažejo pred očmi skupni uspehi kurativnega in preventivnega dela. Že zgoraj smo omenili, da je število kroničnih bolnikov padlo, narasla pa so prehladna obolenja in z njimi v zvezi akutna in ponovna obolenja mišičja in sklepov. Prav tako se je dvignilo v letu 1962 število obolenj zaradi influence, saj je v spomladanskih mesecih leta 1962 razsajala manjša epidemija. Pa naj navedemo nekaj številčnih podatkov o gibanju boleznih v letu 1962.

(Glej diagram št. 1.) Zaradi križa, tečaj za kuhinjsko tuberkuloze dihal smo imeli 121 bolniških dni več kot v letu 1961, zaradi ostalih oblik tuberkuloze pa 506 dni manj. Zelo so padli tudi bolniški dnevi zaradi bolezni krvi in pomanjkanja vitaminov, saj so imeli približno 400 bolniških dni manj. Živčne in duševne bolezni so v malenkostnem naraščanju, kar nam prikazuje tudi jugoslovanska statistika. Zaradi kroničnih obolenj srca smo imeli približno 800 dni manj bolniških izpadov, prav tako zaradi bolezni prebavil približno 400 dni, bolezni sečil 395 dni in bolezni kože 235 dni manj. Zanimiv je tudi podatek, da so izvenobratne poškodbe terjale kar 1569 dni manj bolniškega staleža kot v letu 1961. Iz že zgoraj opisanih razlogov pa se je povečalo število izpadnih dni zaradi obolenj dihal in obolenj mišičja in sklepov. Če analiziramo ta dvig bolniškega staleža zaradi prehladnih obolenj, lahko vidimo, da so temu vzrok tako objektivni, kakor tudi subjektivni vzroki. Poleg epidemije influence je bilo v lanskim spomladanskim mesecih silno nestanovitno vreme z občutnimi dnevnimi razlikami temperature. Poleg tega pa tudi ogrevanje delovnih prostorov ni bilo vedno na zadovoljivi višini. Če upoštevamo pri tem še prihode in odhode z dela ter domače prilike, vidimo, da je bil porast staleža, če smemo uporabiti ta izraz, upravičen.

Naše delo naj bi bilo letos takole: kurativna dejavnost naj bi ostala v mejah programa iz leta 1962. Vprašanje je le, če bo vse to lahko zmozel samo en zdravnik. Preventivno dejavnost pa smo razširili za približno 25% in vnesli v naš delovni program nekaj novosti, kot npr. anketo in obravnavo prehrane zaposlenih, dva tečaja prve pomoči po programu Rdečega

osobje — takoimenovan higijenski minimum ter predavanje o osnovnih načelih zdravstvenega zavarovanja za vodje oddelkov in predelavce. Z ustanovitvijo zobozdravstvene ambulante, ki bo začela delati predvidoma meseca aprila, bo našim zaposlenim omogočena še večja zdravstvena zaščita. Z ozirom na skrajno napet delovni program, bo potrebno disciplinirati obiskovalce ambulante, da se bodo držali navodil delovnega časa, oziroma razporeda ordinacij. Skrajni čas bi bil, da bi zaposleni v Saturnusu razumeli pomen preventivnih pregledov in se jih ne bi izogibali, saj smo v lanskem letu na preventivnih pregledih odkrili čez 120 primerov krvnih obolenj in primerov obolenja sečil, čeprav so se preizkovanici počutili bolj ali manj normalno. Pri vseh teh primerih smo začeli s takojšnjim zdravljenjem, efekti tega zdravljenja pa se kaže v številčnem padcu boleznih in z njim vred bolniških dni. Marsikdo danes gleda zdravstveno službo le skozi očala kurativne dejavnosti, kjer so rezultati našega dela sorazmerno hitri, medtem ko si v primeru preventivnega zdravstvenega dela zakriva oči. Dokazano je, da uspešna preventivna služba v ka-



▲ Pri sprejemanju novih delavcev ima zelo važno vlogo obratni zdravnik. Za dobro opravljanje dela je nujno potrebno, da je človek resnično zdrav, ne pa, da se tako samo počuti. Slika kaže pregled kandidata za sprejem v službo.

terikoli delovni organizaciji, kaže svoje uspehe šele čez dalj časa, morda čez 2 ali 3 leta; tedaj pa so ti uspehi jasni in v korist tako posamezniku, kot celotni gospodarski organizaciji.

V vsaki številki Glasa Saturnusa nameravamo obdelati nek problem, bodisi v

smislu zdravstvene prosvete, bodisi v smislu kurativne in preventivne dejavnosti. Mislimo, da bo tak način obveščanja naših zaposlenih dosegel še večjo povezano med Obratno ambulanto in tovarno

Vinko dr. Ravnikar

Nova razdelitev podjetja na EE

Preteklo je približno leto dni kar smo v našem podjetju formirali prve EE.

Prvotna razdelitev je bila taka, da smo imeli 7 proizvodnih EE in 2 obračunski. Toda že takoj moramo ugotoviti, da so te EE bile sicer formirane, vendar gledano s pravega stališča EE ne moremo trditi, da so bile

tudi dejansko EE, ker niso imele vseh pristojnosti, kot jih terja organizacija.

Naše EE so sicer imele svoje organe upravljanja, ki so razpravljali in odločali o kadrovskih in disciplinskih vprašanjih, niso pa imeli pravico odločanja o delitvi dohodka. Vemo pa, da je to osnovno, če govorimo o EE. Da EE niso imele tega je razumljivo.

Mislil predvsem še vedno sorazmerno slabo organizacijo dela in pomanjkanje podatkov, ki so se zajemali trenutno za celotno podjetje. Brez dvoma EE tako niso mogle dolgo poslovati. Organi upravljanja po EE ter družbene in politične organizacije so o tem temeljito razpravljale.

Sprejet je bil sklep, da je potrebno v najkrajšem času EE dati tisto vlogo, kot jo morajo imeti. Zato so bile strokovne službe zadolžene, da organizacijo podjetja tako uredijo, da bo mogoče najkasneje s 1. 4. 1963 prenesti vse pristojnosti na EE.

Temeljna analiza naše organizacije je pokazala, da moramo tudi EE drugače ustanoviti glede na lokacijo in proizvodnjo.

Tako imamo sedaj 6 EE, in sicer:

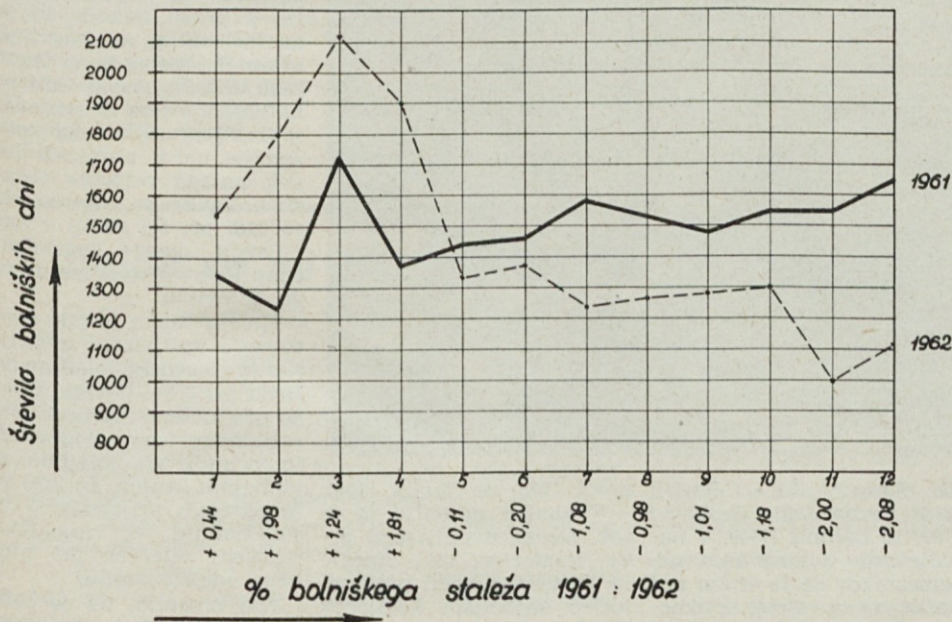
1. EE tiskarna
2. EE konzerve Zalog

3. Embalaža Saturnus
4. Tehnični predmeti
5. EE razvoj in delavnice
6. EE Plastika Polje

V vseh EE so bili izvoljeni organi upravljanja, za katere smo takoj organizirali seminarje, na katerih so se seznanili člani z vso problematiko, o kateri bodo kot člani delavskih svetov EE razpravljali na svojih sejah. Vsekakor pa noben seminar ne more člane seznaniti z vsem, kar bi kot upravljavci morali vedeti, ampak se bo sleherni član moral še individualno zanimati za posamezne njemu še nejasne probleme. Ker le, če bo seznanjen s problemi, bo lahko aktivno sodeloval v razpravi. To pa je sedaj nujno, ker bodo EE in njihovi organi upravljanja sami odgovorni za dobro oziroma slabo gospodarjenje članom kolektiva.

Jože Einspiler

»GLAS SATURNUSA« glasilo delovnega kolektiva tovarne Saturnus Ljubljana, Ob železnici 16, tel. 33-666. Ureja uredniški odbor: Jože Einspiler, Janez Herzog, Ivan Lukančič, Peter Marn, Janez Ošaben in Elizabeta Vide. Tiska tiskarna »Jože Moškrič« v Ljubljani.



▲ primerjava števila bolniških dni med letom 1961 in 1962 kaže, da v obratni ambulanti ubirajo pravilno politiko in svoje delo po programu tudi organizirajo.

KRANJSKA GORA – naš počitniški dom

Z razvojem kolektiva se je pojavljala čedalje večja potreba po razširjeni počitniški dejavnosti. Planinci, smučarji in vsi tisti, ki radi preživijo letni oddih v planinah, so odločilno vplivali na centralni DS, da je sprejel sklep o gradnji počitniškega doma. Zgradili naj bi ga nekje na Gorenjskem, na Krvavcu ali na Veliki Planini. Pri večih možnostih se je pokazala kot uresničljiva edino le tista v Kranjski gori. Ta kraj se razvija in se bo še hitreje razvijal v zimsko športni center in primerno izhodišče za vi-

njo na predvidenem zemljišču, nad kopališčem Jasna. Zemljišče smo kupili od posestnice v Kranjski gori in zanj plačali 186 915 dinarjev. Ing. Gregorčiču pri Slovenija projektu smo zapu-ali izdelavo projekta. Projekt je bil narejen, zbrani vsi potrebni dokumenti, le izvajalca še ni bilo. Ker ni bilo izbire, smo se pač morali odločiti za edino podjetje, ki je takrat gradilo v Kranjski gori. Podpisali smo pogodbo in določili rok zgraditve za 31. junij 1962. Za vodenje gradnje je CDS ustanovil

gradbeni odbor, ki je kot investitor skrbel za gradnjo. Zemljišče smo morali pripraviti za začetek gradnje. Zato smo organizirali prostovoljno delo športnikov, ki so neko nedeljo v juniju 1961 očistili prostor, na katerem stoji stavba. Julija istega leta je podjetje, ki je sicer v zemeljskimi deli in stavbo »spravilo pod streho« v sredini decembra. Dolga zima, ki je sicer v Kranjski gori običajna, je zavlekla nadaljevanje del v mesec april 1962 tako, da so dela dobro stekla šele na koncu junija. Določeni rok za dograditev smo že zamudili, poleg tega pa smo morali rešiti nepredvideno vprašanje preskrbe s tekočo vodo. Zgradili smo 400 m vodovoda, ki nas je veljal dodatnih 3 500 000 dinarjev.

Vendar s tem vprašanje pitne vode še ni bilo rešeno. Višinska razlika med zbiralnikom in domom je premajhna in smo zato morali v kleti vgraditi hidrofor. Podjetje je z gradbenimi in obrtniškimi deli zaključilo 28. novembra 1962. Otvoritev doma smo predvidevali za 1. januar 1963. V tem času smo morali dom opremiti in dokončno urediti. Čeprav je bilo med delom precej težav, smo zadano nalogo dobro izpolnili in si zgradili dom, v katerem bomo lahko preživeli prijeten oddih.

Naj vam postrežem z nekaterimi podatki o stroških gradnje:

1. gradbena, obrtniška, instalacijska dela	15 581 509
2. vodovod	3 516 898
3. projekti, revizije	795 712
4. oprema	3 484 570
Skupaj	23 078 689

Zaradi pomanjkanja sredstev nismo dogradili centralne kurjave. To in pa betoniranje smetniščne jame bomo morali letos urediti. Za ta dela bomo porabili še 1 800 000 dinarjev. V domu, ki je sodobno opremljen, je 35 ležišč, kuhinja, jedilnica, klubska soba in garaža. Izdatki so precej veliki, vendar mislim, da se bomo v njem vsi kar se da prijetno počutili in nabrali moči za bodoče delo.

Janez Deisinger

Kaj delajo počitničarji?

Ni še minilo eno leto od ustanovitve družine PZS, vendar šteje ta organizacija danes že preko sto mladih članov. Ob zaključku leta se lahko pohvalimo s pestro in razgibano dejavnostjo skozi vse leto, ki je rodila lepe sadove zato, ker so sodelovali vsi člani.

Naj vam naštejemo samo nekaj večjih akcij, katerih

glavni pobudniki so bili prav naši člani. Prva taka akcija je bil prvomajski ogled beograjske parade in znamenitosti našega glavnega mesta. Prav pri tej akciji so mladinci spoznali, kako koristno je biti član Počitniške zveze, saj smo izlet organizirali ob minimalnih stroških, ker smo uporabili objavo K-16 s 75 % popustom na železnici in v času bivanja v Beogradu zmogljivosti Doma mladosti. V poletnih mesecih smo organizirali dva izleta v Opatijo, ki so se jih udeležili vsi člani družine. Zanimanje za našo organizacijo je med mladimi proizvajalci v tovarni stalno naraščalo. V okviru občinskega Izvršnega odbora Počitniške zveze Slovenije in s sodelovanjem ostalih terenskih družin smo pripravljali doslej največjo manifestacijo naše organizacije, Piknik slovenskih počitničarjev ob 10-letnici Počitniške zveze Jugoslavije v Borovniškem peklu. Kljub slabemu vremenu je naša prireditev sijajno uspela, kajti tudi mnogo ostalih ljudi se je razvedrilo in preživelo prijetno nedeljo v krogu mladih, ki so na ta način manifestirali svojo dejavnost v prostem času. Piknik smo izvedli po načrtu. V enem dnevu smo spoznali precejšen del naše zemlje, naših naravnih lepote, našega velikega bogastva. Lahko pa rečemo, da so tudi pri tej akciji v kar največji meri sodelovali člani Počitniške zveze naše kolektiva.

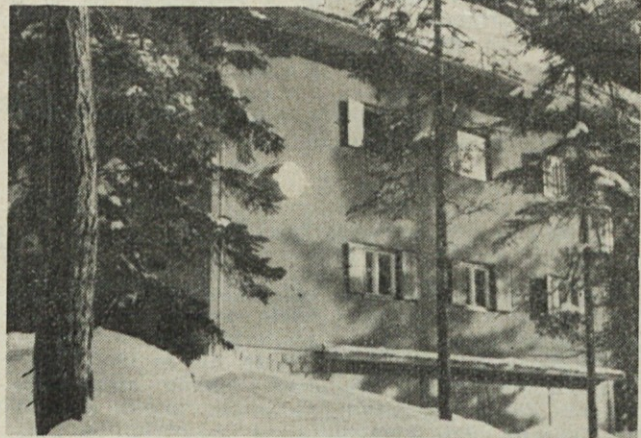
In takole izgleda znotraj. V istem času lahko prebiva v domu 35 ljudi, poskrbljeno je za primerno udobnost.



▲ Pred začetkom gradnje doma je bilo treba zemljišče očistiti. Skupina športnikov se je udeležila prostovoljnega dela, ki ga je organiziral športni aktiv.

soko turni in rekreacijski turizem.

Že v l. 1960 se je kolektiv odrekel delu dobička v višini 3 200 000 dinarjev, ki je bil začetni kapital za gradnjo. Ko smo sprejeli sklep, smo začeli iskati primerno zemljišče. Najprej smo se odločili za dom na pobočju Vitranca, v neposredni bližini žižnic, toda to možnost je obLO Jesenice odklonil. Po daljših razgovorih z omenjenim obLO smo se le odločili za grad-



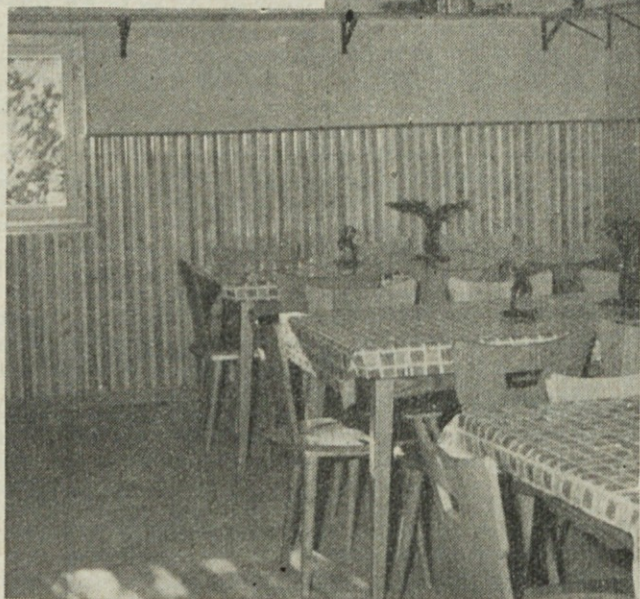
▲ Dom, ki je sodobno opremljen, zunaj takole izgleda... lepa okolica in prijeten oddih v vsakem letnem času.

Naši kegljači dosegajo lepe uspehe

Naša kegljaška ekipa se je v sezoni 1962/63 uvrstila v Beli razred, ki ga sestavlja dvanajst najboljših klubov iz Ljubljane. V tej sezoni smo imeli že 4 nastope po dve tekmi. Dvakrat smo nastopili na kegljišču KK Gradis in dvakrat na domačem kegljišču »Slovan«. S povprečnim rezultatom 404,6 keglja, v eni tekmi, smo se uvrstili na 2. mesto. Povprečje podrtih kegljev bi bilo lahko nekaj višje, če bi bili rezultati posameznih nastopov stalnejši. Razlika 120 kegljev, med najslabšim nastopom 744 podrtih kegljev in med najboljšim nastopom 864 podrtih kegljev, kaže na premajhno homogenost ekipe. Na teh nastopih so se najbolj izkazali tovariši Smeh, Ocvirk in Lampič.

Poleg tega tekmovanja pa smo nastopili tudi v moštvenem prvenstvu KC Ljubljana v disciplini 8 x 200 lučajev mešano. Zasedli smo med 12 moštvi 6 mesto s povprečnim rezultatom 758,5 kegljev prvega in 784,5 kegljev drugega nastopa. Tudi tukaj se kaže nehomogenost ekipe, saj sta naša najboljša posameznika Lunar z 850 in Lampič z 848 podrtimi keglji močno presegla večino sotekmovalcev.

Tudi na prvenstvu KC Ljubljana v disciplini 200 lučajev smo dosegli kar dobre rezultate. Že na izbrnem tekmovanju se je od naših 6 tekmovalcev plisralo za nadaljnje tekmovanje 5 tekmovalcev od katerih so kar štirje podrti čez 800 kegljev. Najboljši je bil Lunar (858), nato sle-



de Smrajc (817), Ocvirk (814), Perpar (801), Jankovič (793) in Lampič (777). V nadaljevanju tekmovanja posameznikov se je vrstni red naših tekmovalcev spremenil in je bil najboljši Smrajc (828), slede mu Lunar (826), Perpar (793), Jan-

kovič (793) in Ocvirk (759). V končni uvrstitvi se je tov. Lunar uvrstil med prvo desetorico, tov. Smrajc in Perpar pa med petdesetorico najboljših kegljačev KC Ljubljane.

Franc Jankovič

Kmalu zatem je bilo zborovanje italijanske, avstrijske in slovenske mladine na Brdu pri Novi Gorici. Mnogo naših članov je preživelo prijetne urice v pogovorih in prireditvah mladine iz obmejnih krajev. Še bolj se je okrepilo prijateljstvo in sodelovanje ter izmenjava izkušenj mladine pri njenem udejstvovanju.

Naj omenim, da je tudi vodstvo sindikata v tovarni že razpravljalo o delu (nadaljevanje na 7. strant)

Naši smučarji na Partizanskem vrhu

9. februarja je bilo na Partizanskem vrhu nad Trbovljami Okrajno smučarsko prvenstvo kovinarjev. Na tekmovalni sta sodelovali dve skupini našega smučarskega aktiva. Ekipi sta šteli po tri člane. Naš najboljši smučar Radelj Matija je v hudi konkurenci zasedel 17. Kobilica Dimitrij pa 30. mesto. Zelo dobre rezultate so naši tekmovalci

dosegli v skupini »OLD BOY«, kjer je Kobilica Dimitrij zasedel častno drugo mesto. Kot ekipa smo dosegli 8. mesto, kar je glede na obstoječe prilike zadovoljivo.

Upamo, da bo počitniški dom v Kranjski gori solidna osnova za gojitev smučarskega športa. Tako bo tudi kvaliteta boljša in se bomo v prihodnje lahko borili za boljša mesta.

Janez Deisinger

Kadrovska služba poroča

V januarju mesecu je sklenilo delovno razmerje z našim podjetjem 26 ljudi. Vsem, ki so postali člani kolektiva čestitamo in jim želimo, da bi se v njem najbolje počutili. V tem času nas je zapustilo 8 ljudi.

V pokoj so odšle tovarišice Ivanka Bezenšek, Francika Čepin, Vera Ogrinc in Marija Urh. Tovarišicam se za vsa prizadevanja zahvaljujemo in jim želimo v bodoče vse najboljše.

Poročila se je tovarišica Lambregar Amalija. Iskreno čestitamo.

Tovarišica Marija Novosel je rodila hčerko. Iskreno čestitamo.



▲ Spoznavaj domovino in še bolj jo boš ljubil, je geslo Počitniške zveze. Pri organizaciji in izvedbi Piknika slovenskih počitničarjev je naša družina nosila precejšnje breme. To kaže na njeno aktivnost in privrženost članstva njihovi organizaciji.

Kaj delajo počitničarji?

(nadaljevanje s strani 6)

Počitniške zveze in pozdravilo težnje mladih proizvajalcev. Kakor mi sami, je tudi vodstvo sindikata mnenja, da mora organizacija Počitniške zveze skrbeti za čimvečje število članstva. Nujno potrebno je, da Ljudska mladina in Počitniška zveza sodelujeta najtesneje ter si porazdelita delo znotraj teh dveh organizacij. Nadalje smatramo, da lahko PZ veliko pripomore k delu organizacije LMS in sicer v tem smislu: Ljudska mladina organizira razna strokovna predavanja, debatne krožke, se aktivno udeležuje v organih družbenega in delavskega samoupravljanja, Počitniška zveza pa organizira izlete, pohode, potovanja, ki jih koordinira s strokovnimi eks-

kurzijami v sorodna podjetja ter načrtno pripravi plan oddiha in rekreacije mladih, oziroma njihovega udejstvovanja po lastnih interesih v prostem času.

Vem, ne more se vsega povedati v teh nekaj vrsticah. Kakor vidite, je mladi rod na pravi poti in zna sam poskrbeti, da se po opravljenem delu sprosti in razživi. Tudi v času letnih dopustov oziroma oddiha, uporabljamo v pretežni meri objekte Počitniške zveze, kjer resnično imamo vse ugodnosti, ki nam jih nudi članstvo FSJ.

Še bi lahko pripovedoval o prijetnem in koristnem, ki je v naši organizaciji združeno v eno. Sicer pa, pridite, pristopite in se sami prepričajte...

Ljubo Vlaj

Varnostna navodila se niso upoštevala



▲ V nedeljo je drseči sneg podrl streho nad ekspeditom. K sreči tedaj ni bilo nikogar v bližini, sicer bi nesreča rodila hujše posledice.

V nedeljo ob 18. uri in 30 min. se je zrušila streha nad rampo ekspedita, kot nam to prikazuje slika. Sneg, ki je zdrsel s strehe ekspedita je bil tako težak,

da je prišlo do zrušitve. K sreči, razen materialne škode ni bilo drugih posledic, ker ta dan ni bil nihče zaposlen. Do zrušitve pa verjetno ne bi prišlo, če bi se upoštevala varnostna navodila, ki so bila izdana že v letu 1961. V zapisniku o odpravi pomanjkljivosti je navedeno, da je potrebno zaradi varnosti delavcev na vseh strmih strehah izdelati lovilce snega. Lovilci bi drseči sneg zadržali, porušitev pa bi bila preprečena.

Naj bo to vsem, ki so odgovorni za varstvo ljudi pri delu resen opomin.

Anton Žabjek

Obvestilo

Uredništvo obvešča vse člane kolektiva, da vodstvo smučarske sekcije pripravlja za mesec april tradicionalno prvenstvo, ki bo verjetno tudi letos v privlačni dolini Tamarja. Članom kolektiva predlagamo, da se že sedaj pripravijo na sindikalni izlet, ki ga bo takrat organizirala sindikalna podružnica.

Uredništvo

Izkoriščene rezerve

Oddelek za proizvodnjo okrogle embalaže je interni proizvodni plan za mesec februar dosegel do 21. v mesecu. Plan 220 000.— izdelkov na mesec za katerega smo menili, da je realno postavljen, je oddelek izpolnil v zadnjih desetih dneh. Po predhodnih pripravah v začetku meseca, so dnevno izgotovili tudi

preko 29 000 izdelkov, tako da je dnevno povprečje 12 000 izdelkov. Kako se je to moglo zgoditi? Nedvomno moramo iskati vzroke v večjih naročilih, ki ne zahtevajo večkratnega spreminjanja orodij in temu ustrezne priprave ter organizacije dela. Bržkone pa moramo pomisliti tudi na to, da smo plan realno postavili in gre iskati vzroke v določenih notranjih rezervah, ki jih še nismo uspeli izkoristiti predvsem v šolidni pripravi. Da bi zagotovili objektivno obravnavo tega in drugih podobnih primerov, predlaga uredništvo, naj bi se v naslednji številki oglasilo čim več članov kolektiva s temo »Kje so naše skrite rezerve, ki bi se jih dalo izkoristiti in s tem povečati produktivnost«.

Želimo pa, da pošljejo prispevke vsi člani kolektiva, ki to področje poznajo, ne glede na to ali so neposredno v proizvodnji ali izven nje.

Peter Marn

Dejali so mi...

Dejali so mi naj kaj napišem za naš GLAS! A kaj bi???

MORDA KAJ STROKOVNEGA?
... nimam priročnikov!

MORDA O POLITIČNIH DOGODKIH?
... nisem »poklican« za to!

MORDA KAJ O LETOŠNJEM MASOVNEM SMUČANJU V KRANJSKI GORI!

... sploh nisem bil tam, kajti če bi šel tja še jaz, bi bili pa res vsi vodilni odsotni!?!

KAJ POTEK? Nekaj v šali — vendar zares? Pa naj bo! Torej... dobro prečitajte naslednjo uganko:

Ob slučajnem obisku v naši brusilnici sem pred dnevi gledal..., videl..., poslušal..., slišal... Kaj?

Nenadoma sem se spomnil filma »Vroči možje« in pa znane, stare uganke o situ, ki se glasi nekako takole: Trese se in trepeta, kupček pod seboj ima! — No, uganko sem nekoliko spremenil, jo prestavil v naše okolje in jo tako zastavljam sedaj vam, dragi bralci! Poslušajte:

TRESE SE IN TREPETA
POD MRZLIM TUŠEM CEPETA
IN SE DAN ZA DNEM SEKIRA
— »ODGOVORNE« KRITIZIRA!
KDO JE TO?

Če uganki ne boste kos, poiščite rešitev neke med ostalimi teksti v časopisu!

ILČ

Nagradna križanka

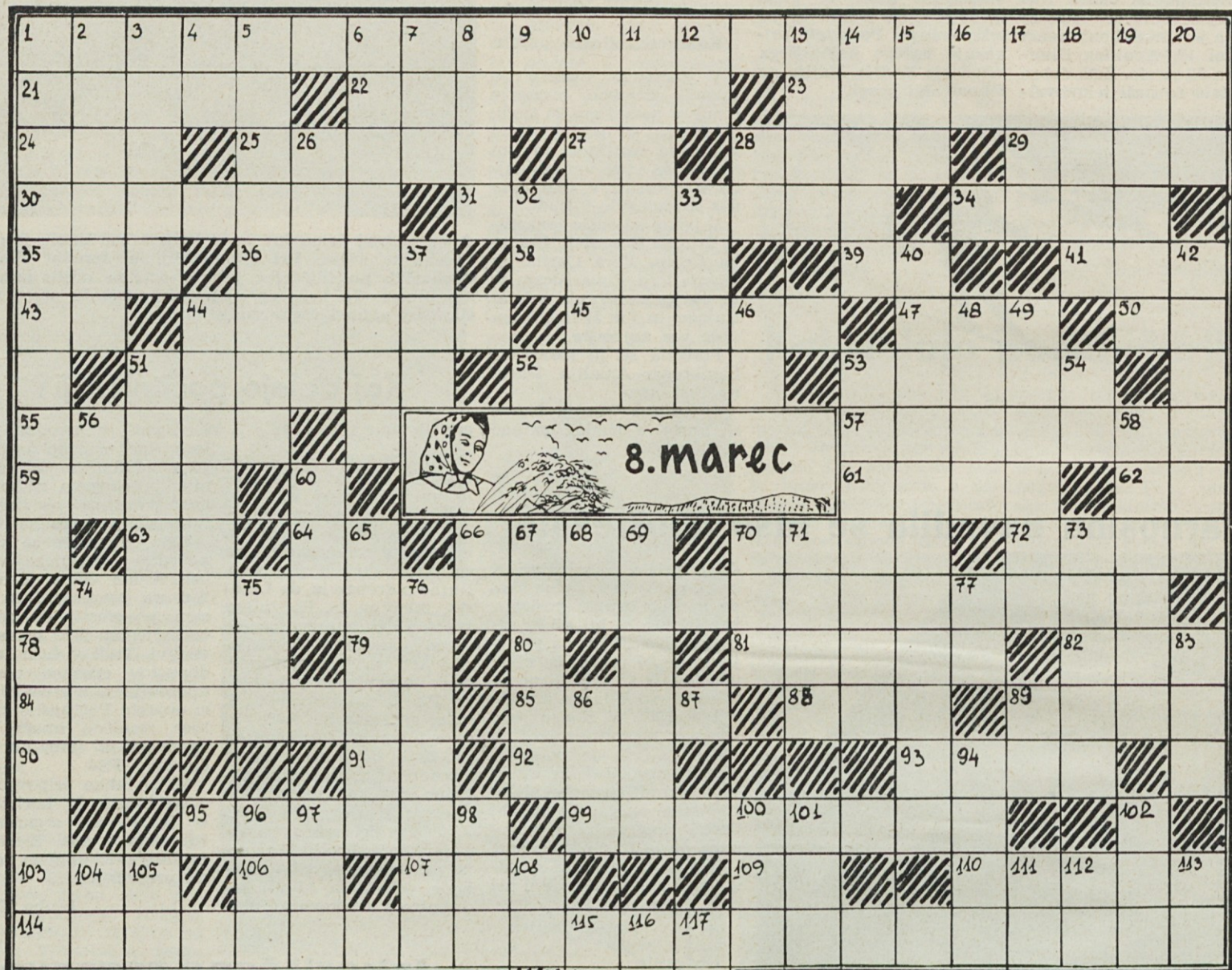
Vsem reševalcem!

Nagradna križanka »8. marec« je posvečena prazniku žena. Za pravilne rešitve smo razpisali nagrade:

1. 1 nagrada 3000 din
2. 1 nagrada 2000 din
3. 5 nagrad po 1000 din

Kateri bodo srečni dobitniki nagrad bo odločilo žrebanje, ki ga bo organiziralo uredništvo. Vse prispevke oddajte v nabiralnik Glasa Saturnusa, ki je poleg oglasne deske pri vходу v spodnji oddelek.

Uredništvo



Vodoravno:

1., 74., in 114. naša želja ob osmem marcu; 21. jugoslovanski šahist; 22. napad na politično osebnost; 23. ime enega izmed oceanov; 24. hiter tek; 25. komite, upravni organ; 27. nemški predlog; 28. kitajski dinar za sramotno nizko plačo; 29. žensko ime; 30. urejevalec izložb ali razstav; 31. kraljica športa; 34. domišljavec, nadutež; 35. barva kože; 36. vrsta cigaret; 38. ljubljansko podjetje; 39. dva sičnika; 41. krajevna vprašalnica; 43. pijača starih Slovanov; 44. orodje; 45. notranji organ; 47. zasledovanje; 50. izraz pri kartanju; 51. darilo; 52. gora na Primorskem; 53. izhodiščna postaja na progi, ki jo je zgradila mladina 1947. leta; 55. znamka čeških avtomobilov; 57. čar, mikavnost; 59. šiviljska potrebščina; 61. srbsko moško ime; 62. kazalni zaimsek; 63. okrajšava za eventualno; 64. naša kratica za eno izmed veselil; 66. materina sestra; 70. mesto v Avstriji (orig.); 72. čir, bula; 78. žensko ime — oseba iz filma »Kekec«; 79. začetnici podpredsednika FLRJ; 81. koliba; 82. bolezni; 84. zanesljak, človek, ki živi za ideje; 85. reka na Pirenejskem polotoku; 88. loščilo; 89. vrsta športa; 90. zadnja in prva črka; 91. tuj dvoglasnik; 92. zaimsek; 93. tako ali tako; 95. večji kraj pri Idriji; 99. glasilo glavnega odbora ženskih društev Slovenije; 103. progja; 106. egiptovsko božanstvo; 107. kratica diplomirane strokovnjaka; 109. kazalni zaimsek; 110. pripadnik evropskega naroda; 118. rije pod zemljo; 119. izobčenec; 124. naviti.

Navpično:

1. predsednik Ljudske skupščine LRS; 2. piščalka; 3. televizijski zaslon; 4. znak za kemično prvino; 5. žival z dvema načinoma življenja (v vodi in na suhem); 6. polotok v Sev. Ameriki; 7. moško ime; 8. žensko ime; 9. oznaka za neznanca; 10. evropska država; 11. modna revija; 12. 25. in 21. črka; 13. napotilo, veda; 14. pogorje v severni Afriki; 15. rimsko število 1051; 16. začetnici našega političnega delavca (Viktor); 17. železniška postaja na progi Zagreb—Split; 18. plod materinstva; 19. lilija; 20. ljubljansko podjetje; 26. zajeten; 28. oziralni zaimsek; 32. tednik za razvedrilo; 33. naš voditelj; 37. evropski veletok; 40. svetovno znana socialistka, ki je prva predlagala praznovanje osmega marca; 42. zgledelec, svetovalec; 44. sifon; 46. sosednji črki; 48. zidna obloga; 49. zaključne slovesnosti, zabave; 51. letni čas; 53. razpoka; 54. znak za kemično prvino; 56. kratica za utežno enoto; 58. bankovec; 60. znamka motornih koles; 65. vsota,

vrednost; 66. zajedalka; 67. slovenski »doktor« humorja; 68. znak za kemično prvino; 69. prebivalca Asirije; 70. državni znak; 71. sloviti madridski športni klub; 73. trenutno nadomeščanje; 74. določena številka izdelka; 75. vodni pojav; 76. kemični element; 77. značilna dalmatinska besedica; 78. imeti zaprte oči; 83. medmet tišine; 86. vodja nekdanje banovine; 89. znak za kemično prvino; 94. nemški izraz za ples; 96. naslovna oseba iz Gotovčeve opere; 97. jadranski otok; 98. osebni zaimsek; 100. okrajšava za tehnično enoto pritiska; 101. del obleke; 102. tovarna zdravil v Ljubljani, naš odjemalec; 104. začetnici avtorja »Visoške kronike«; 105. kratica človekoljubne organizacije; 108. sosednji črki; 111. števniki; 112. osebni zaimsek; 113. znak za baker; 115. odprtina v stavbi; 116. nosilec glave; 117. vulkan na Siciliji; 119. veznik; 120. predlog; 121. začetnici priimka in imena voditelja kmečkih uporov; 122. latinski veznik; 123. začetnici priimka in imena največjega slovenskega pisatelja in dramatika.

ILC

REŠITEV UGANKE

Brusilec v galvani, ki se mora vsak dan po delu okopati — a žal običajno v mrzli vodi!